

**РАДИ ЦАРЕВ
СТАРОТО МИ ЛОВНО КУЧЕ
РЕКС**

chitanka.info

Чувах от време на време възбуденото му скимтене навън, докато подреждах раницата и обличах набързо ловните си дрехи, но трябваше ли да скачам от високия прозорец на къщата направо на улицата само заради това, че кучето щеше да ме види, когато минавам през двора?

Всяко криене вече ставаше излишно. И без това кучето беше доловило, че се стягам за лов. Как се досещаше за трескавите ми приготовления, след като ни деляха няколко дебели стени, не мога да си обясня и до ден-дневен. Разбира се, чувствах своята вина към него, тъй като този сезон не го бях извеждал из ловните полета. Не му бях позволил да потича, забило нос в прясната дивечова диря, защото се боях от насмешките на другарите си, които щяха да ми натякват, че „черният старец“ пак се е уморил и забавя движението на групата в лова.

През последните дни бях очаквал ловния излет в неделя с нарастващо нетърпение: беше навялял чудесен сняг и по-добре от всеки друг път разбирах в този ранен час какво ще изпита Рекс, надушил познатия остър мирис на барут, смазка и кожа, който се излъчваше от пушката в калъфа.

Може би затова се спрях за миг пред дървената къщичка на кучето, когато вървах към вратата. Черният Рекс стоеше пред входа, опънал до скъсване кожения ремък, който почти го задушаваше. От гърлото му не излизаха звуци, но очите гледаха в полуздрача със спотаена надежда, а опашката му потрепваше нервно.

Кучето легна по гърди в снега, издаде глухи призивни звуци, както в отминалите времена на безгрижните игри. То се опитваше да ме примами. Очакваше да пристъпя, да посегна и да откача каишката, но аз разтърсих упорито рамене и тръгнах към портата. Дявол да го вземе, не бива да се разкисвам. На улицата ме сподире плачевно скимтене, което заглъхна зад първия завой, но остана да звучи в съзнанието ми като упрек, защото твърде много обичах това старо куче.

Събрахме се на уреченото място и обсъдихме плана на гонките за диви свине. Решихме да обхванем неравния горист хребет, издигащ се недалеч от градчето ни. Напред заминаха двама разузнавачи, за да заобикалят мястото на първата пусия. Те трябваше да пресекат всички дири и да установят влизали ли са или са излизали от горичката диви свине.

Стръмната пътека се виеше по склона на височината между криви дъбови и грапави габъри. Снегът беше обвезан тук-там с шарките на характерните заешки дири, с нежните верижки от лапите на катерици и с праволинейните броеници от лисичи следи. Чистият студен въздух насищаше разгорещената ни кръв и сякаш даваше нови сили, тласкаше ни напред.

Горе ръководителят на лова изслуша върналите се разузнавачи. Дивите свине бяха нейде сред гъсталаците на невисока бърчина върху платото. Той определи шепнешком местата на пусиите и ние тръгнахме да ги заемем, преди гоначите с кучетата да вдигнат шум.

Пробивах си път в храстите с неочаквана ловкост и пъргавина. Минавах успешно ребром между напуканите дънери на дъбовете и гладките издънки на леските, пролазвах по гърди под сплетените бодливи клонки на шипките, целите омотани от жилавите стъбла на повета. Задъхвах се, пот избиваше на вълни по челото ми, но не спирах, сякаш от навременното заемане на пусията зависеше живота ми.

Най-сетне стигнах до белия камък — мястото на определената ми пусия. Свалих раницата, пречупих двуцевката и сложих в едната цев патрон с едри сачми, а в другата бренеке. След това се огледах задъхан. Отляво на мен имаше криволичещ тесен дол, по дъното на който течеше ручей, сега скрит под лед и сняг. Отдясно по стръмен склон се спускаше гора, прерязана от продълговати пролуки, в които светлееха ивици сняг.

Белият камък беше заобиколен от дъбови дървета, вплели корени в рехав свод. По тях се бяха запазили кичури миналогодишни листа, оцветени в нежни пастелни кафяво-жълти багри. Съвсем естествено беше дивите свине, подгонени от кучетата и гоначите, да дойдат по дола. Те можеха да преминат на това място през линията на пусиите само по едва забележимата пътека, по която бях дошъл преди малко, и това ме облекчаваше много в дебненето.

Застанах по-удобно до дънера на стар крив дъб. Отъпках си мъничко харманче в снега, после хвърлих отгоре няколко шепи сухи листа, за да не премръзнат краката ми от дългото стоене на едно място. Наоколо цареше необикновена тишина. Само в лекото ромолене на ручей под леда, в слабия звън на сухи листа и в тупането на сърцето ми долавях пулса на природата.

Ето, в далечината прозвуча изстрел. Гоначите вече тръгваха. Те бяха трима пъргави мъже, които водеха кучета. Преди години и аз заставах там с моя Рекс и се промъквах между дърветата, надавайки силни викове — буйно, задъхано преследване, търчене редом с кучето. То можеше всеки миг да надуши глиган и тогава трябваше да бъде отвързано и пуснато по дирята, за да догони дивеча към пусиите на ловците.

Подплашените диви животни можеха да се покажат всеки миг, тъй като нямаше да чакат хората и кучетата да ги доближат. Погледът ми следеше първия завой на дола, често се устремяваше между стволовете на дърветата, но дивечът го нямаше.

Викове на гоначите се чуваха съвсем ясно, когато се изкачваха на гребените на височините, и заглъхваха, щом се спускаха в дълбоките долове. После към тях се присъедини гърлестият забързан лай на едно от кучетата — надушило беше дивите свине. С дрезгави крясъци прехвъркнаха разтревожени сойки и изчезнаха в гъсталаците зад гърба ми.

Вдигнах заредената пушка и я опрях на рамото си. Лаят се насочваше право към мене. Усещах как тялото ми се напруга и се превръща в натегната струна. Сякаш цялото ми същество се беше съсредоточило в очите, приковани в прицела на пушката и в крайчеца на пръста върху извития спусък. След няколко минути лаят неочаквано свърна успоредно на пусията и се отдалечи надясно. Поех си дълбоко дъх, дивите свине бягаха по гористата височина, там щяха да ги посрещнат другите ловци.

След минута над дърветата проехтя остър гърмеж, а после прозвуча и втори. Ехото дълго се блъска по стръмнините, докато се заплете в гъсталаците и се укроти в гъстата мрежа от клони и стъбла. Отпуснах пушката и раздвижих схванатата си от напрежение ръка.

Гонката беше свършила. Долът пред мен беше пуст, дивите свине се бяха отклонили. Погледнах бегло към гората — там беше все тъй спокойно. Направих крачка-две, за да се раздвижи, и точно тогава долових слабо шумолене в храстите надясно. Обърнах се и видях как на десетина крачки издънките на леската се разтварят и между тях се показва закръглено влажно рило, после дълга нагърчена глава, чиито закривени глиги стърчаха от двете страни на зурлата.

„Кучето е вдигнало няколко свине — мина бърза мисъл през главата ми — и тази е тръгнала насам...”

После изведнъж се досетих, че пътят на глигана, който вече се подаваше целият от храстите, минава покрай белия камък. Трябваше да го спра на всяка цена. Животното беше доста едро, настръхналата му четина го правеше още по-внушително. Ръцете ми сами повдигнаха пушката и почти без да се целя, натиснах първия спусък. Куршумът профуча и видях как се пречупи дебело лесково стъбло току над главата на животното. Бренекето беше страшна сила, но тъй си отиде напразно.

„Пропуснах!”

Глиганът наведе глава, зъбите му проскърцаха страховито, четината по гърба му се изправи още по-високо и той се спусна към мен. Вторият спусък беше по-лек от първия, но едрите сачми вдигнаха снежни облачета над животното. Една от дремките улучи плешката му, във въздуха хвъркна късче кожа, но това не можеше да спре глигана.

По-нататък събитията се развиха твърде бързо. Спомням си ги смътно. Глиганът се оказа на крачка от краката ми, ударих го с приклада на пушката по главата. И все едно, че съм блъснал пън. Мощното му рамо ме блъсна, събори ме на снега. Засиленото тяло на животното отиде на пет-шест крачки по-нататък, преди да се спре.

После глиганът се обърна и насочи зурлата си към мен. Може би му вдъхвах известно уважение изправен, но повален на земята, бях безпомощен. Болката в плешката вероятно беше станала пареща и в малките очички на звяра се раждаше жажда за мъст. Повлякох се заднешком по лакти в снега към пушката, която беше паднала на две крачки, защото бедрото ми се беше вдървило от силния удар и не можех да го движа. Размърдването ми подейства на ранения глиган като хвърлена в лицето на противника ръкавица за дуел. Яките му зъби изтракаха високо и ясно подобно на кастанети, голямата конусовидна глава се наведе до снега и сиво-черната грамада се насочи към мен.

Какво ли не прави човек, когато се намери пред гибелен за него миг! За пръв път от началото на двубоя изкрещях с все сила за помощ. Не мога да повторя какво съм извикал с пълно гърло, но гласът ми изглежда сепна дивото животно и то забави атаката си.

Със смайване зърнах в този миг някаква черна фигура, която изскочи от храсталаците и се хвърли, без да се бави, върху глигана.

Бялнаха се остри кучешки зъби, впиха се в сплеснатото ухо на звяра, което се губеше в четината. Гръбнакът на кучето се напрегна, то клекна със задните си крака. Потегли силно надолу, за да събори дивия звяр, но той беше твърде тежък и стоеше непоклатимо.

Глиганът изквича свирепо, окопити се след неочакваното нападение и тръсна силно глава. Тялото на кучето се откъсна за миг от него, но веднага се хвърли отново. Разяреният глиган забрави за съществуването ми — трябваше да се бори с новия нападател.

Двете животни се превърнаха пред очите ми в грамадно рошаво кълбо, което се мятеше насам-нататък и вдигаше във въздуха вихрушки сняг. От него излиташе глухо ръмжение, задъхано дишане на напрегнати бели дробове и почти раздиращо слуха скърцане със зъби. Слушах и гледах като на сън. Като че битката между двете животни не ме засягаше пряко и бях само един наблюдател на яростна схватка от далечни времена.

И изведнъж в ушите ми нахлу висок плачевен лай, зовец за помощ, тъй познат и близък, че ме свести от унеса, в който бях изпаднал. Грабнах пушката, седнах в снега, измъкнах патрон, заредих дясната цев и се прицелих в главата на глигана. Изстрелът беше оглушителен, а силата на бренокето — неизмерима от няколко крачки. Грамадното животно падна тежко, ритна няколко пъти и се укроти завинаги.

Ръцете ми пълнеха трескаво пушката за всеки случай, когато иззад тялото на дивата свиня изпълзят черно куче. Протегна глава, изскимтя на пресекулки и се промъкна към мене, като оставяше по снега кървава диря.

— Рекс! Рекс! — извиках, без да вярвам на очите си. — Ти ли си?

Захвърлих пушката, прегънах се напред, легнах по лице и се повлякох към кучето. Забивах ръце в снега, ровех го настрани, за да се придвижа, и не усещах студ. Срегнахме се сред поляната. Кехлибарените очи на Рекс бяха овлажнени от нетърпима болка, гърдите му се вдигаха и спадаха често, но все пак крайт на неговия горещ червен език лизна ръката ми, когато я протегнах към муцуната му.

Седнах с мъка до него и едва тогава видях колко изпотрошено е тялото му от тежката глава на глигана. Кривите, изострени накрая като

триъгълни пики, зъби на дивото животно бяха разкъсали кожата му на две места. От тях кръвта му изтичаше и превръщаше снега в корали.

Кучето се изпъна, разтрепери се цяло от усилието, заби предните си лапи, приближи се и сложи глава в скута ми. Обхванах муцуната му с двете си ръце и го погледнах в очите. В тях можеше да се прочете болка, но се долавяше все още и слабо пламъче. Може би от плахата надежда, че ще му помогна, че ще го избавя от страданията.

Ех, да бих могъл!

Неговите рани бяха смъртоносни. Прегърнах главата на Рекс и я притиснах до гърдите си, за да не гледам болката и надеждата в погледа му. Пръстите ми се ровеха в неговата разрошена козина и чувствах как се гърчат болезнено премазаните мускули в накъсани, едри неравни тръпки, дочувах свиренето на ранените му гърди. Моят ловен другар умираше бавно и мъчително. И не можех да му помогна с нищичко, освен да държа натежалата му глава на коленете си.

Гласовете на приятелите ми, които търчаха през храсталаците със сетни сили, за да ми помогнат, се засилваха. Ето, пристигна първият, вторият, заобиколиха ме, повдигнаха ме да седна на нечия услужливо подложена дреха, наляха ми горещ чай от термос, въртяха се удивени около глигана. После пак ми говореха, питаха ме, но аз не разбирах въпросите, гледах ги като на сън, а зъбите ми тракаха по ръба на пластмасовата чашка.

Очите ми все бягаха към кучето, което лежеше вече неподвижно до моите крака. Другарите случайно или нарочно бяха поставили мъртвия Рекс там, където някога древните ловци са слагали верния приятел на ловеца при погребението на стопанина му. Обредните им обичаи са изисквали двамата да са заедно, за да ловуват пак в богатите ловни полета на отвъдния свят.

Накрая се посъвзех, разтърсих глава, за да проясня мислите си. В своя тъжен унес бях отишъл твърде далеч. Вгледах се в кучето. На врата на Рекс стоеше широкият нашийник, а от него висеше дълъг ремък. Наведох се, посегнах, взех го. Кожената каишка беше проядена неравно от зъбите на животното. Никой от нашите вкъщи не беше го пускал да ме настигне в гората.

Може би за пръв път през целия си живот Рекс не се беше подчинил на волята ми. Какво го беше накарало да прегризе жилавия ремък, за да тръгне по стъпките ми и да пристигне в решаващия миг?

Дали това е било само проява на непреодолима ловна страст или пък е усетил по някакъв непонятен за нас, хората, начин, че над главата ми ще надвисне страшна опасност?

Нито съм фаталист, нито вярвам в чудеса или в суеверни предсказания, но не обичам да се говори пред мен, че Рекс е спасил живота ми просто под влияние на своя кучешки инстинкт. Струва ми се, че нещо по-друго от инстинкта, нещо по-голямо и по-възвишено е накарало старото куче да прегризе ремъка и да тръгне по дирите ми в снега.

Погребяхме Рекс тук, близо до дълбоко напукания дънер на вековния дъб. Натрупахме над гроба му внушителна камара от камъни, свалихме шапките си в безмълвна почит към него. Украсата му оставихме да извърши природата и с време тя се справи добре със задачата си.

И досега, когато съм на лов наоколо, не допускам друг ловец да стои на пусия при белия камък. Стигам там, задъхан от трудната пътека, заставам с готова пушка и чакам търпеливо. Може да изглежда на някои странно, но до стария дъб се чувствам винаги по-уверен и по-спокоен, отколкото другаде. Сякаш моето отдавна починало куче би могло да ми помогне пак, ако по дола се зададе опасен противник...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.